

Antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven üzerindeki etkisi

Rıdvan ÖZKAN¹

¹Kastamonu Üniversitesi, Rektörlük

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI:10.5281/zenodo.7928528

Gönderi Tarihi/Received:

Kabul Tarih/Accepted:

Online Yayın Tarihi/ Published:

15.02.2023

17.05.2023

20.06.2023

Özet

İnsanların tek başına yaşayamayacağı gerçeği doğuştan gelen iletişim dürtüsünün kaynağını oluşturur. Bu koşullar spor bilimleri araştırmacıları için antrenör-sporcu ilişkisi üzerine araştırmalar yapılması gerektiğini ortaya çıkarır. Bu bağlamda araştırmanın amacı antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven üzerindeki etkisinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmada verilerin elde edilmesi sürecinde kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Çalışma grubundaki tüm katılımcılardan gönüllülük esasına dayalı olarak yanıtlar alınmıştır. Bu kapsamda 59'u kadın, 148'i erkek toplamda 207 sporcu çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler "Antrenör-Sporcu İlişkisi Envanteri" ile "Öz-Güven Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen bulgularda antrenör-sporcu ilişkisi ile özgüven düzeylerinin yönü doğrusal bir ilişki içinde olduğu ve antrenör-sporcu ilişkisinin özgüveni yönü doğrusal anlamlı şekilde yordadığı belirlenmiştir. Elde edilen bulgulardan hareketle yüksek olumlu antrenör-sporcu ilişkisi ile genel özgüven düzeyinin artırılacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör-sporcu ilişkisi, takım sporcuları, özgüven

The effect of coach – athlete relationship on self-confidence

Abstract

The fact that people cannot live alone is the source of the innate urge to communicate. These conditions reveal the necessity of research on coach-athlete relationship for sport sciences researchers. In this context, the aim of the study was determined as examining the effect of coach-athlete relationship on self-confidence. The data used in the study were obtained from 207 (59 female, 148 male) athletes who constituted the study group on the basis of volunteerism on the basis of easily accessible sampling method. The data obtained in the study were collected through "Coach-Athlete Relationship Inventory" and "Self-Confidence Scale". In the findings obtained, it was determined that coach-athlete relationship and self-confidence levels were in a linear relationship and coach-athlete relationship predicted self-confidence significantly in a linear direction. Based on these findings, it can be said that general self-confidence level can be increased with high positive coach-athlete relationship.

Keywords: Coach-athlete relationship, team athletes, self-confidence

Sorumlu Yazar/Corresponded Author: Rıdvan ÖZKAN, **E-posta/e-mail:** rozkan@kastamonu.edu.tr

The Extended English Abstract is located the end of the Article.

GİRİŞ

İnsanların tek başına yaşayamayacağı gerçeği doğuştan gelen iletişim dürtüsünün kaynağını oluşturur (Tutar, 2003). İletişim, insan ilişkilerinin temelini oluşturan duygu, düşünce ve taleplerin karşılıklı olarak aktarılacak bireysel ve kitlesel ilişki kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Sabuncuoğlu & Gümüş, 2008). İletişim, kişilerarası düşünce alışverişidir (Cüceloğlu, 2000). Bu bağlamda spor bilimleri araştırmaları açısından antrenör ile sporcu arasındaki iletişim koşulları, incelenmesi ve geliştirilmesi gereken bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü spor alanında yer alan tüm paydaşların (sporcu, antrenör vb.) tutum, davranış ve karşılıklı iletişimlerine dikkat etmesi gerekmektedir (Uzun ark., 2021). Performans gelişiminde iletişim önemli bir unsurdur (Küçük & Ceylan, 2022). Öyle ki yüksek performansın ortaya çıkarılması amacıyla yürütülen profesyonel spor ortamında ancak güçlü iletişim ile yüksek uyum, bağlılık ve aidiyet koşulları oluşturulabilir. Bu şekilde antrenör-sporcu arasındaki hedef birliği oluşturulabilir ve başarıya ulaşma ihtimallerinden bahsedilebilir (Hartsough, 2017).

Antrenör, iletişim aracılığıyla sporcularını yönlendirir (Sunay, 2013). Antrenör ve sporcu arasındaki bağ, aralarındaki iletişimin seviyesiyle ilişkilidir (Mullen & Copper, 1994). Bu bağ aynı zamanda sporcunun gerekenleri ve istenilenleri yapmasında da etkilidir (Altıntaş, Çetinkalp & Aşçı, 2012). Bu nedenle antrenör ile sporcunun bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak karşılıklı ilişki kurma süreci olarak tanımlanan antrenör-sporcu ilişkisi üzerine araştırmalar yapılması gereken bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Jowet & Poczwadowski, 2007). Nitekim geçmiş araştırmalar incelendiğinde antrenör-sporcu ilişkisinin sportif kendine güven (Tolukan & Akyel, 2019), sportmenlik yönelimi (Güllü, 2018), sporcu tükenmişliği (Kelecek ve ark., 2022), ahlaki karar alma tutumları (Canlı ve ark., 2021) ve sportmenlik yönelimleri (Güllü ve ark., 2021) gibi kavramlar ile ilişkili olduğu belirlenebilmektedir. Bu kapsamda antrenör-sporcu ilişkisi ile genel özgüven arasındaki ilişkinin incelenmesi bu araştırmanın temel konusunu oluşturmuştur. Elde edilecek sonuçlar aracılığıyla sporcuların antrenörleriyle olan iletişimleriyle özgüvenleri arasındaki ilişkinin ortaya konulması ve önerilerde bulunulması neticesinde ilgili alanyazına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Özgüven bireyin karşılaştığı zorluklarla baş edebilme yeteneğidir (Kocaarslan, 2009). Yüksek özgüven, bireyin yetenek ve özelliklerinin farkında olmasını ve bunları ihtiyaç halinde çekinmeden kullanabilmesini sağlar (Şahin, 2015). Özgüven, bireyin toplumsal ilişkilerine de yön verebilen bir kavramdır (Kasatura, 1998). Bu bağlamda yüksek özgüvenin yüksek iletişim

becerileri ile ilişkili olduğu söylenebilir. Fakat özgüven düzeyini etkileyebilecek unsurların da belirlenmesi önemlidir. Çünkü özgüven gelişmelerden etkilenebilmektedir. Bu kapsamda antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven ile oldukça yakından ilişkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü bilinmektedir ki sporcular antrenörlerinin desteklerine ihtiyaç duyarlar. Bu durum da antrenörleriyle olan iletişimlerinin sporcular üzerinde oldukça etkili olmasına neden olur. Antrenörlerin sporculara verdiği geri bildirimler, eğitim ve hazırlık süreçlerindeki desteği, sporcuların başarısını artırmak için gereklidir. Bu kapsamda antrenör-sporcu ilişkisi, sporcuların gelişimini ve performansını büyük ölçüde etkileyen önemli bir faktör olarak dikkate alınmalıdır. Bu ilişkinin sağlıklı ve olumlu bir şekilde sürdürülebilmesi, sporcuların özgüvenlerini artırabilir. Bir antrenör, sporcularını motive ederek, onların başarılı olabileceklerine inanmalarını sağlayabilir. Bu koşullar sporcuların özgüvenini artırır ve yüksek özgüven seviyeleri ile sporcuların daha iyi performans göstermelerine yardımcı olunabilir. Fakat antrenörlerin sözleri ve davranışları, sporcuların özgüvenini olumsuz da etkileyebilir. Bu kapsamda araştırmanın hipotezi “Antrenör-sporcu ilişkisinin artması, özgüven düzeyinin anlamlı olarak etkilemektedir” olarak belirlenmiştir.

YÖNTEM

Araştırma modeli

Bu araştırma, antrenör-sporcu iletişimi ile özgüven arasındaki ilişkilerin incelenmesi adına ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma betimsel bir araştırmadır.

Araştırma grubu

Araştırmada verilerin elde edilmesi sürecinde kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Çalışma grubundaki tüm katılımcılardan gönüllülük esasına dayalı olarak yanıtlar alınmıştır. Bu kapsamda 59’u kadın, 148’i erkek toplamda 207 sporcu çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma grubunu 18 ile 31 yaş aralığındaki yaş ortalaması $23,96 \pm 3,32$ olan 207 (59 kadın, 148 erkek) sporcu oluşturmuştur. Araştırma grubunu oluşturan sporcuların 73’ü (%35,3) futbol, 55’i (%26,6) basketbol, 50’si (%24,2) voleybol ve 29’u (%14,0) hentbol branşında sporculardır. Araştırma grubunun spor yaşı ortalaması ise $11,47 \pm 5,29$ dur.

Veri toplama araçları

Antrenör-Sporcu İlişkisi Envanteri Jowett ve Ntoumanis (2004), tarafından geliştirilmiş ve Altıntaş, Çetinkalp ve Aşçı (2012), tarafından Türkçe’ye uyarlaması gerçekleştirilmiştir. On bir sorudan oluşan envanter yedi likert tipi puanlamaya tabiidir. Envanter isimleri yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılık olan üç alt boyutlu yapıda da kullanılabilir. Öz-güven Ölçeği, Akın (2007), tarafından geliştirilmiştir. Otuz üç sorudan oluşan ölçek beşli likert tipi

puanlamaya tabiidir. Ölçek isimleri iç özgüven ve dış öz güven olan iki boyutlu yapıda da kullanılabilir.

Verilerin analizi

Verilerin analiz sürecinde ilk olarak yanıtların güvenilirlik düzeylerini belirlemek adına Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Kabul edilebilir düzeyde değerlerin olduğu belirlenmiş ve sonraki aşama olarak verilerin normallik koşulunu sağlayıp sağlamadığının tespit edilebilmesi amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Tespit edilen değerlerin Jondeau ve Rockinger (2003)'in belirttiği üzere kabul edilebilir sınırlarda olduğu tespit edilmiştir (-3, +3). Bu doğrultuda verilerin analizlerde kullanılabilmesine karar verilmiştir. Antrenör-sporcu ilişkisi ile özgüven arasındaki ilişkinin ortaya konması adına Pearson Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Sonrasında ise etki değerlendirilmesi yapılabilmesi amacıyla Basit Doğrusal Regresyon Analizi yapılmıştır. Yapılan analizler IBM SPSS 26 programı aracılığıyla $p < 0,05$ manidarlık sınırı dikkate alınarak yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırma kullanılan verilere ait betimsel istatistikler

Ölçekler	n	Ort	s.s.	Cr Alpha	Çarpıklık	Basıklık
İç Özgüven	207	3,88	0,64	0,89	-0,66	2,20
Dış Özgüven	207	3,86	0,64	0,89	-0,39	0,80
Özgüven	207	3,87	0,60	0,94	-0,46	1,32
Antrenör-sporcu İlişkisi	207	5,10	0,97	0,89	-1,11	0,64
ASİ – Yakınlık	207	5,18	1,18	0,83	-0,97	-0,11
ASİ – Tamamlayıcılık	207	5,21	0,89	0,60	-0,92	-0,13
ASİ – Bağlılık	207	4,97	1,01	0,70	-0,81	0,33

Tablo 1’de araştırma kullanılan verilere ait betimsel istatistikler verilmiştir. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde çarpıklık ve basıklık değerlerinin -3,0 ile +3,0 arasında olduğu görülmektedir. Bu değerler neticesince araştırma kapsamında elde edilen yanıtların tutarlı ve normal dağılım özelliğini taşıdığı değerlendirilmiştir.

Tablo 2. Değişkenlerin arasındaki ilişkiye yönelik pearson korelasyon katsayıları

	n	İç Özgüven	Dış Özgüven	Özgüven
Antrenör-Sporcu İlişkisi	207	r	0,54	0,56
		p	0,00**	0,00**

*= $p < 0,05$; **= $p < 0,001$

Tablo 2’de araştırma kullanılan değişkenlerin arasındaki ilişkiye yönelik Pearson Korelasyon katsayıları verilmiştir. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde antrenör-sporcu ilişkisi ile iç özgüven arasında doğrusal yönlü orta düzeyli ($r = -0,54$; $p < 0,05$); dış özgüven arasında

doğrusal yönlü orta düzeyli ($r=-0,55$; $p<0,05$) ve genel özgüven arasında doğrusal yönlü orta düzeyli ($r=-0,56$; $p<0,05$) ilişkiler içinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Antrenör-sporcu ilişkisinin özgüveni yordamasına ilişkin analiz sonuçları

	B	Beta	t	R	R ²	Düz. R ²	F	p
Sabit	2,09		11,31					
Antrenör-Sporcu İlişkisi	0,35	0,56	9,79	0,56	0,32	0,31	95,92	0,00

***= $p<0,05$

Tablo 3'te verilen regresyon analizi sonuçları değerlendirildiğinde antrenör-sporcu ilişkisinin özgüveni anlamlı şekilde ön gördüğü ve varyansın %32'sini açıklayabildiği görülmektedir ($\beta=0,56$; $R^2=0,32$; $p<0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Sportif başarının en önemli iki unsurunun arasındaki iletişim şüphesiz ki sportif performans üzerinde etkilidir. Çünkü antrenör-sporcu ilişki düzeyi sporcuların bilişsel yapıları üzerinde de etkili olabilmektedir. Bu bakış açısıyla araştırmada antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda antrenör-sporcu ilişkisinin sporcuların özgüvenleri üzerinde anlamlı bir belirleyici olabileceğine dair bulgular elde edilmiştir. Elde edilen bulgular antrenör-sporcu ilişkisinin sporcuların özgüven düzeylerinin %32'sini anlamlı bir şekilde açıkladığına yöneliktir.

Sadece spor yapmak dahi bireylerin özgüven düzeylerini olumlu etkileyen bir değişkendir (Özbek ve ark., 2017). Özgüven de sportif performans üzerinde etkilidir (Gürer, 2017). Bu bağlamda yüksek sportif performans arayışında özgüven ve antrenör-sporcu ilişkisi dikkate alınması gerekli unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda elde edilmiş olan antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven üzerinde belirleyici etkisini ifade eden sonuçların ilgili araştırma alanı için önemli olduğu düşünülmektedir. Elde edilmiş olan sonuçlar antrenör-sporcu ilişkisinin dikkate alınması gereken bir unsur olduğunu pekiştirmektedir.

Geçmiş araştırmalar incelendiğinde Tolukan ve Akyel (2019), profesyonel futbolcuların antrenörleriyle ilişkilerinin sürekli sportif kendine güven seviyelerini olumlu etkilediğine dair sonuçlarıyla karşılaşılmaktadır. Merdan (2020), takım sporcularında saldırgan mizah tarzının antrenör-sporcu ilişkisi üzerinde etkili olduğuna dair bulgularını raporlamıştır. Demirci (2020), altyapı sporcularında antrenör-sporcu ilişkisinin ahlaki karar alma üzerinde etkili bir belirleyici olduğunu tespit etmiştir. Özşaker ve arkadaşları (2016), antrenör-sporcu ilişkisinin isteklendirme ile ilişkili olduğunu belirlemişlerdir. Aşçı ve arkadaşları (2015), sporcu-antrenör etkileşimi ile kişilik nitelikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak adına araştırmalarını

yürütmüşler ve belirledikleri anlamlı ilişkileri raporlamışlardır. Başka bir araştırmada ise Şah (2022), antrenör-sporcu ilişkisinin motivasyon üzerinde olumlu etkisi olduğunu tespit etmiştir.

Özgüven ise bir kişilik özelliği olarak karşımıza çıkmakta ve değişen koşullardan ile uyarılardan etkilenebilmektedir. Kişilik özelliklerinin başarı motivasyonu ile ilişkili olduğu bilinmektedir (Zorlu ve ark., 2020). Bu kapsamda üzerinde etkili olabilecek unsurların belirlenmesi önemli hale gelmektedir. Geçmiş araştırmalar incelendiğinde Demir ve Güvendi (2022), tarafından özgüvenin cesaret ile doğrusal bir ilişki içinde olduğu belirlenmiştir. Duygusal zekanın kişilik özelliklerini etkilediği raporlanmıştır (Yıldız ve ark., 2021). Algılanan sosyal desteğin özgüveni desteklediğine dair kanıtlar Duran ve arkadaşları (2022), tarafından ortaya konulmuştur. Öz yeterlik ve özgüvenin birbiriyle benzerlik gösterdiğine yönelik sonuçlar Doğru (2017), tarafından raporlanmıştır. Atılgan (2018), yüksek özgüvenin karar verme üzerinde etkili olduğunu belirlemiştir. Aldemir ve Bayram (2019), liderlik tiplerinin özgüven düzeyleri üzerinde belirleyici olabileceğini tespit etmiştir. Aydın ve Pancar (2021), yüksek özgüven ile problem çözme becerilerinin geliştiğini belirlemiştir.

Araştırma bulguları geçmiş araştırmaların sonuçları ile değerlendirildiğinde özgüvenin antrenör-sporcu ilişkisinden etkilenebilme koşulunun geçmiş araştırmalarla benzerlik gösterdiği ifade edilebilir. Antrenör-sporcu ilişkisinin özgüven üzerindeki ortaya konulan etkisinin de ilgili geçmiş araştırma sonuçlarını destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Bu bulgular ışığında araştırma sonuçlarının geçmiş araştırmalarla benzerlik gösterdiği değerlendirilmiştir.

Tüm bu bilgi ve bulgulardan hareketle sonuç olarak; özgüven düzeyinin yüksek ve olumlu bir antrenör-sporcu ilişkisiyle desteklenebileceği söylenebilir. Farklı bir ifadeyle sporcuların özgüven düzeylerinin geliştirilmesi amaçlandığında antrenör-sporcu ilişkisinin geliştirilmesi ile bu konuda olumlu sonuçlar elde edilebilecektir.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

The fact that people cannot live alone is the source of the innate urge to communicate (Tutar, 2003). Communication is defined as the process of establishing individual and mass relationships by mutually transferring feelings, thoughts and demands that form the basis of human relations (Sabuncuoğlu & Gümüş, 2008). Communication is the interpersonal exchange of thoughts (Cüceloğlu, 2000). In this context, in terms of sport sciences research, the communication conditions between coach and athlete appear as an element that needs to be examined and developed. Because all stakeholders

(athletes, coaches, etc.) in the field of sport should pay attention to their attitudes, behaviours and mutual communication (Uzun et al., 2021). Communication is an important element in performance development (Küçük & Ceylan, 2022). So much so that in the professional sports environment carried out with the aim of revealing high performance, only with strong communication, high harmony, commitment and belonging conditions can be created. In this way, the unity of goals between coach and athlete can be established and the possibility of achieving success can be mentioned (Hartsough, 2017).

Self-confidence is an individual's ability to cope with the difficulties encountered (Kocaarslan, 2009). High self-confidence ensures that the individual is aware of his/her abilities and characteristics and can use them without hesitation in case of need (Şahin, 2015). Self-confidence is a concept that can also direct the social relations of the individual (Kasatura, 1998). In this context, it can be said that high self-confidence is associated with high communication skills. However, it is also important to determine the factors that can affect the level of self-confidence. Because self-confidence can be affected by developments. In this context, it is thought that coach-athlete relationship is closely related to self-confidence. Because it is known that athletes need the support of their coaches. This situation causes their communication with their coaches to be very effective on athletes. The feedback given by coaches to athletes, their support in training and preparation processes are necessary to increase the success of athletes. In this context, the coach-athlete relationship should be considered as an important factor that greatly affects the development and performance of athletes. Maintaining this relationship in a healthy and positive way can increase the self-confidence of athletes. A coach can motivate his/her athletes and make them believe that they can be successful. These conditions increase the self-confidence of the athletes and with high self-confidence levels, athletes can be helped to perform better. However, the words and behaviours of coaches can also negatively affect athletes' self-confidence. In this context, the hypothesis of the study was determined as "Increasing coach-athlete relationship significantly affects the level of self-confidence".

In the data analysis process, Cronbach Alpha coefficient was first calculated to determine the reliability level of the responses. It was determined that there were acceptable values and as the next step, skewness and kurtosis values were examined to determine whether the data met the normality condition. It was determined that the values determined were within acceptable limits (-3, +3) as stated by Jondeau and Rockinger (2003), accordingly, it was decided that the data could be used in the analyses. Pearson Correlation Coefficient was calculated in order to reveal the relationship between coach-athlete relationship and self-confidence. Afterwards, Simple Linear Regression Analysis was performed in order to evaluate the effect. The analyses were performed using IBM SPSS 26 programme, taking into account the significance limit of $p < 0.05$.

METHOD

In the process of obtaining data in the study, convenience sampling method was preferred. Responses were received from all participants in the study group on a voluntary basis. In this context, 207 athletes, 59 of whom were female and 148 of whom were male, constituted the study group.

Coach-Sportsperson Relationship Inventory was developed by Jowett and Ntoumanis (2004), and adapted into Turkish by (Altıntaş et al., 2012). The inventory consists of eleven questions and is subject to seven Likert-type scoring. The inventory can also be used in three sub-dimensional structures with the names of closeness, commitment and complementarity.

In the data analysis process, Cronbach Alpha coefficient was first calculated to determine the reliability level of the responses. It was determined that there were acceptable values and as the next step, skewness and kurtosis values were examined to determine whether the data met the normality condition. It was determined that the values determined were within acceptable limits (-3, +3) as stated by Jondeau and Rockinger (2003), Accordingly, it was decided that the data could be used in the analyses. Pearson Correlation Coefficient was calculated in order to reveal the relationship between coach-athlete relationship and self-confidence. Afterwards, Simple Linear Regression Analysis was performed in order to evaluate the effect. The analyses were performed using IBM SPSS 26 programme, taking into account the significance limit of $p < 0.05$.

RESULTS

When the research findings are evaluated with the results of previous studies, it can be stated that the condition that self-confidence can be affected by the coach-athlete relationship is similar to previous studies. It can be said that the effect of coach-athlete relationship on self-confidence also supports the results of the related past researches. In the light of these findings, it was evaluated that the results of the research were similar to the previous researches. Based on all these information and findings, it can be concluded that self-confidence level can be supported by a high and positive coach-athlete relationship. In other words, when it is aimed to improve the self-confidence levels of athletes, positive results can be obtained by improving the coach-athlete relationship.

KAYNAKLAR

- Aldemir, G. Y., & Bayram, A. (2019). Liderlik özelliklerinin özgüven düzeyleri üzerindeki etkisi: Marmara Üniversitesi spor yöneticiliği öğrencileri üzerinde bir araştırma. *EKEV Akademi Dergisi*, 23(77), 201-220.
- Altıntaş, A., Çetinkalp, Z., & Aşçı, H. (2012). Antrenör-sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 119-128.
- Atılğan, D. (2018). Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 8-22.
- Aydın, A., & Pancar, Z. (2022). Boksörlerin özgüvenlerinin problem çözme becerisine etkisi. *ASAD Spor Eğitim Sağlık*, 183.

- Canlı, T., Canlı, U., & Taşkın, C. (2021). Altyapı sporcularının antrenör-sporcu ilişkilerinin ahlaki karar alma tutumlarına etkisinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(1), 22-35.
- Cüceloğlu, D. (2000). *İnsan insana*, Remzi Kitapevi.
- Çoban, M. S. (2019). Antrenör-sporcu ilişkisini etkileyen faktörler (Türkiye hentbol 1. lig örneği) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gelişim Üniversitesi.
- Demir, G. T., & Güvendi, B. (2022). Bedensel engelli milli sporcuların öz güven, cesaret ve sporcu kimliği ilişkisi. *Uluslararası Türk Spor ve Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 2(1), 1-15.
- Demirci, S. (2020). 14-17 yaş arası sporcularda antrenör-sporcu ilişkisi kalitesinin ahlaki karar alma ve saldırgan davranışları belirlemedeki rolü [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Doğru, Z. (2017). Beden eğitimi ve spor eğitimi bölümü öğrencilerinin özgüven ve özyeterlik algıları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 13-23.
- Duran, M., Ateş, N., & Ateş, H. (2022). Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek, özel yetenek sınavı puanı ve özgüven düzeyleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 62-75.
- Güllü, S. (2018). Sporcuların antrenör-sporcu ilişkisi ile sportmenlik yönelimleri üzerine bir araştırma. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(4), 190-204.
- Güllü, S., Yıldız, S. M., & Saydam, H. (2021). Boksörlerin antrenör-sporcu ilişkisinin sportmenlik yönelimlerine (fair play davranışlarına) etkisinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 500-510.
- Gürer, B. (2017). The research about reasons of mountaineers' attend to ice climbing and its effects on their selfconfidence. *European Journal of Education Studies*, 3(8), 501-515.
- Hartsough, L. (2017). *Male and female athletes perceptions of their coaches communication* [Unpublished doctoral dissertation]. Youngstown State University.
- Jondeau, E., & Rockinger, M. (2003). Conditional volatility, skewness, and kurtosis: existence, persistence, and comovements. *Journal of Economic dynamics and Control*, 27(10), 1699-1737.
- Jowet, S., & Poczwardowski, A. (2007). *Understanding the coach-athlete relationship*, Human Kinetics.
- Jowett, S., & Ntoumanis, N. (2004). The coach-athlete relationship questionnaire (CARTQ), development and initial validation. *Scandinavian Journal of Medicine- Science in Sport*, 14,245-257.
- Kasatura, İ. (1994). *Kişilik ve öz güven*, Evrim Yayınevi.
- Kelecek, S., Oran, A., & Bülbül, B. (2022). Sporcu tükenmişliğinin belirlenmesinde antrenör-sporcu ilişkisi, güdülenme ve algılanan güdül ikliminin rolü. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi-BÜSBİD*, 7(3), 207-223.
- Kılıç, K., & Ince, M. L. (2021). Youth athletes' developmental outcomes by age, gender, and type of sport. *Journal of Human Sport and Exercise*, 16(1), 212-225.
- Kocaarslan, B. (2009). *Genel müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutum, müzikal özgüven ve motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.

- Küçük, H., & Ceylan, L. (2022). Futbolcuların iletişim becerilerinin karşılaştırılması. *Beden Eğitimi Spor Sağlık ve Efor Dergisi*, 1(2), 62-68.
- Merdan, H. E. (2020). *Optimal performans duygu durumu, zihinsel dayanıklılık, takım sargınlığı ve antrenör sporcu ilişkisinin yordayıcısı olarak mizah tarzı: Adolesan sporcular üzerine çalışma* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Mullen, B., & Copper, C. (1994). The relation between group cohesiveness and performance: an integration, *Psychological Bulletin*, 115(2), 210-227.
- Özbek, S., Yoncalık, M. T., & Alıncak, F. (2017). Sporcu ve sedanter lise öğrencilerinin özgüven düzeylerinin karşılaştırılması (Kırşehir ili örneği). *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 46-56.
- Özşaker, M., Sarı, İ., & Omrak, H. (2016). The importance of the quality of coach–athlete relationship for athletes' motivation Antrenör sporcu ilişkisinin sporcuların güdülenmesi için önemi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3122-3129.
- Sabuncuoğlu, Z., & Gümüş M. (2008). *Örgütlerde iletişim*, Arkan Basım Dağıtım.
- Selağzı, S., & Çepikkurt, F. (2015). Antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11-18.
- Sunay, H. (2013). Coaching practises of first and second league women-men volleyball coaches in Turkey. *Life Sciences Journal*, 10(07), 556-561.
- Şah, A. (2022). *Antrenör-sporcu ilişkisi ve motivasyon düzeylerinin sporcu kimliği üzerine etkisi: muay thai sporcuları örneği* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi].
- Şahin, M. K. (2015). *Okul Öncesi öğretmenlerinin öz güvenleri ve meslek tutumlarının incelenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Tolukan, E., & Akyel, Y. (2019). Futbolda antrenör-sporcu ilişkisi ve sürekli sportif kendine güven üzerine bir araştırma. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 103-112.
- Tutar, H. (2003). *Örgütsel iletişim*, Seçkin Yayıncılık.
- Uzun, R. N., Karakuş, K., Barut, Y., & Çebi, M. (2021). Sporda ahlaksal değerler: fair play. *ROL Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 93-102.
- Yıldırım, N. K. (2022). *Sporcular tarafından algılanan antrenör davranışlarının ve antrenör sporcu ilişkisinin zihinsel dayanıklılık üzerindeki etkisi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi].
- Yıldız, A. B., Bülbül, D., & Algün Doğu, G. (2021). Ragbi sporcularında duygusal zekâ ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 380-390.
- Zorlu, E., Algün Doğu, G., Yıldız, A. B., & Yılmaz, B. (2020). Atletizm branşındaki sporcuların kişilik özelliklerinin başarı motivasyonuna etkisinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 24-35.

KATKI ORANI CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR CONTRIBUTORS
Fikir ve Kavramsal Örgü <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Rıdvan ÖZKAN
Tasarım <i>Design</i>	Yöntem ve araştırma desenini tasarlamak <i>To design the method and research design.</i>	Rıdvan ÖZKAN
Literatür Tarama <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak <i>Review the literature required for the study</i>	Rıdvan ÖZKAN
Veri Toplama ve İşleme <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlemek ve raporlaştırmak <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Rıdvan ÖZKAN
Tartışma ve Yorum <i>Discussion and Commentary</i>	Elde edilen bulguların değerlendirilmesi <i>Evaluation of the obtained finding</i>	Rıdvan ÖZKAN
Destek ve Teşekkür Beyanı/ Statement of Support and Acknowledgment		
Bu çalışmanın yazım sürecinde katkı ve/veya destek alınmamıştır. <i>No contribution and/or support was received during the writing process of this study.</i>		
Çatışma Beyanı/ Statement of Conflict		
Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur. <i>Researchers do not have any personal or financial conflicts of interest with other people and institutions related to the research.</i>		
Etik Kurul Beyanı/ Statement of Ethics Committee		
Bu araştırma, Kastamonu Üniversitesi Etik Kurulunun 4-36-29.03.2023 sayılı kararı ile yürütülmüştür. <i>This study was conducted with the decision of Kastamonu University Ethics Committee numbered 4-36-29.03.2023.</i>		

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ile lisanslanmıştır.